

Guió del taller
didàctic de
l'exposició

Marca Hispànica. La Catalunya Carolingia

Schola
DIDÀCTICA ACTIVA
1989 30 2019

molècula
La xarxa de professionals
en museografia

GRUP DE RECERCA
DIDPATRI
DIDÀCTICA I PATRIMONI
UNIVERSITAT DE BARCELONA

Monestirs castells, masos i viles a la Marca Hispànica

Aquest taller didàctic acompanya l'exposició "Marca Hispànica. La Catalunya Carolíngia", una exposició que tracta 8 temes:

1. soldats, guerrers i combatents,
2. l'emirat Omeia al segle VIII,
3. la conquesta musulmana,
4. la conquesta carolíngia,
5. Guifré el Pelós i la unitat comtal,
6. repoblació,
7. riquesa agrària i moviments econòmics,
8. i neix una nova església.

De tota aquesta temàtica, l'activitat que proposem aborda **els límits territorials de la Marca i la seva relació amb el món carolíngi i el món musulmà, la vida dels pagesos, la vida dels soldats i la vida dels monjos i la vida a ciutat**. Amb aquesta temàtica acostem l'alumnat a la vida quotidiana d'uns temps de guerra en què va néixer la Catalunya Medieval.

Proposem una activitat en la que a partir de documents adaptats, l'alumnat va construint els principals edificis que albergaven els diferents grups socials. Així doncs el treball es desenvolupa amb documents, maquetes i la participació activa de l'alumnat.

Què cal saber abans de fer l'activitat?

No és indispensable però sí recomanable que l'alumnat hagi sentit a parlar de:

- Ubicació temporal de l'Edat Mitjana.
- Haver vist un plànol de la Marca Hispànica
- Tenir coneixements sobre l'expansió islàmica.

Objectius

- Fer un treball de recerca a partir de fonts documentals i recursos educatius, ambdós adaptats.
- Conèixer els límits territorials de la Marca Hispànica.
- Descriure la forma de vida dels seus habitants segons les feines i funcions.
- Identificar diferents edificis medievals.

- Conèixer les relacions de poder.
- Exposar les conclusions a les que arriba cada grup de treball.
- Habituar-se a l'estudi científic d'un període històric.

Competències bàsiques

Conviure i habitar el món

- Descriure canvis i continuïtats.
- Plantejar preguntes.
- Identificar evidències i treure conclusions.
- Participar en un treball col·lectiu a l'aula.
- Participar en una activitat col·lectiva.

Competències comunicatives

- Expressar idees i organitzar informacions.
- Comunicar idees i informacions de forma oral.
- Utilitzar vocabulari adequadament.

Competències metodològiques

- Plantejar preguntes que siguin objecte d'investigació.
- Utilitzar habilitats per al tractament de la informació.
- Contrastar informacions a partir de documentacions diverses.
- Utilitzar el pensament crític i creatiu per a l'anàlisi d'informació.

Competències personals

- Aplicar projectes personals de manera responsable i creativa.
- Desenvolupar habilitats personals que afavoreixin les relacions interpersonals.

Continguts

- Adequació als coneixements previs dels alumnes mitjançant suport visual.
- Organització de diferents grups de treball.
- Lectura de textos adaptats.
- Observació i manipulació d'eines del camp per esbrinar les feines dels pagesos
- Observació i anàlisi de diverses maquetes didàctiques per descobrir els principals edificis de l'època medieval i les seves parts.
- Comparació dels edificis per deduir la qualitat de vida al seu interior.
- Reconeixement de les diferències socials.
- Aplicació de conceptes bàsics sobre la història medieval catalana.
- Explicació del què s'ha après durant l'activitat.

Conceptes

- Marca Hispànica

- La jerarquia social.
- Els àrabs.
- La vila medieval.
- El castell.
- Els monestirs.
- El mas medieval.
- Les relacions feudals dins el territori.
- Les principals activitats econòmiques.

Activitats d'aprenentatge

- Sessió introductòria a partir del contingut de l'exposició.
- Amb l'ajut de documents medievals els alumnes podran introduir-se en l'època.
- Gràcies a les maquetes d'un mas, una vila, un castell i un monestir s'estudiaran les parts i funcions d'aquests edificis.
- Mitjançant la manipulació i observació d'eines medievals s'interpretarà la seva funció.

Nivells educatius

Cicle Superior d'Educació Primària

Educació Secundària (ESO, Cicles Formatius o Batxillerat)

Temps i necessitats

El temps del taller en el marc de l'exposició és d'1.30 hores.

El taller inclou una breu situació en el temps i en l'espai a través de l'explicació d'una selecció de continguts de l'exposició. A continuació es realitza el taller.

